

Arkitektoniska kvalitéer
KVARNÅSKOLAN, NIEMISEL

RAPPORT
2022-01-24

UPPDRAG

Niemisel Kvarnåskolan

Titel på rapport:

Arkitektoniska kvalitéer

Syfte och bakgrund:

Tyréns har fått i uppdrag av Luleå kommun att göra en bedömning och dokumentation av skolbyggnadernas arkitektoniska kvalitéer för vägledning i framtida renoveringsprojekt.

Datum för rapport:

2022-04-01

Datum för platsbesök:

2022-01-24

**MEDVERKANDE
PROJEKT**

Beställare:

Luleå kommun

Kontaktperson:

Sofia Andersson

Tyréns:

Matilda Eriksson

Tyréns:

Torbjörn Lundgren

1 SKOLGÅRDEN

Skolan har en tydlig och generös gårdsbildning som definieras av de tre huskropparna samt en hockeyplan. På gården finns ett antal platser med lekredskap, en lekstuga och ett antal resliga tallar. I övrigt stora ytor för lek samt parkering.

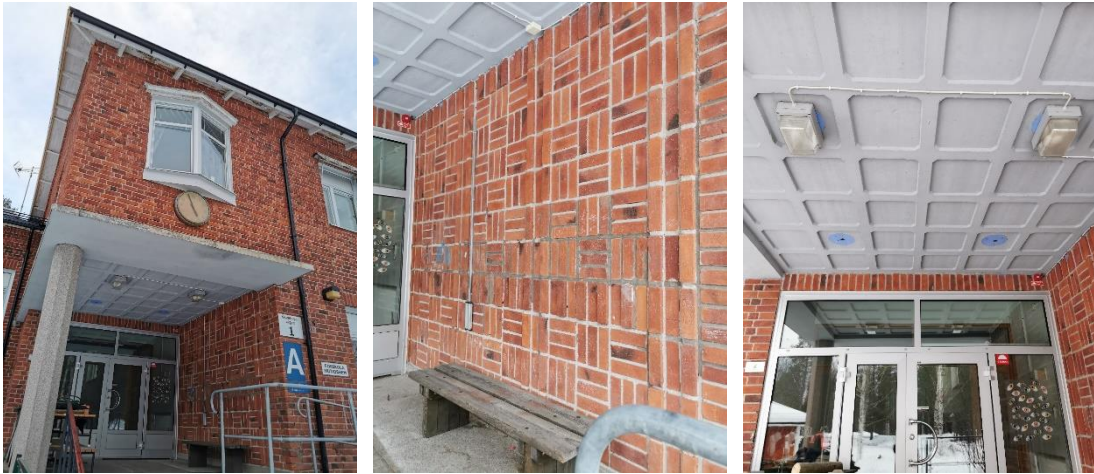
Samtliga byggnader är tidstypiska med många originaldetaljer. De två tegelbyggnaderna förefaller också mycket välbevarade för sin ålder. Enligt originalritningarna bör de vara uppförda i början av 1950-talet. Idrottshallen förefaller vara byggd under 1960-talet.

2 BYGGNADERNA

Huvudbyggnaden (Hus 1) är själva skolan med lektionssalar, slöjdsal, personalrum, pannrum, förråd och teknikutrymmen. Idag inryms en förskola i souterrängplanet i väster.

I öster finns en tillbyggd silo för pellets. Silon har träfasad och används inte längre för sitt ursprungliga syfte.

Byggnadens entréparti är rik på tidstypiska välbevarade detaljer i tegel och formgjuten betong. Entrépartiet är utbytt till aluminium i samma stil som de nya fönstren.

Även detaljer kring fönster och takfötter håller hög kvalitet och detaljeringsnivå. Fönstren är inte original. De har aluminiumklädd utsida och är bytta under 1980- eller 1990-tal. De flesta har mindre glasyta än originalfönstren och ett täckande parti i överkant.

Ett nytt plåttak samt takavvattning är monterat sommaren 2021.

Interiört har skolan sju större klassrum samt ett antal mindre rum. Takhöjden är generös med ca 3 meter.

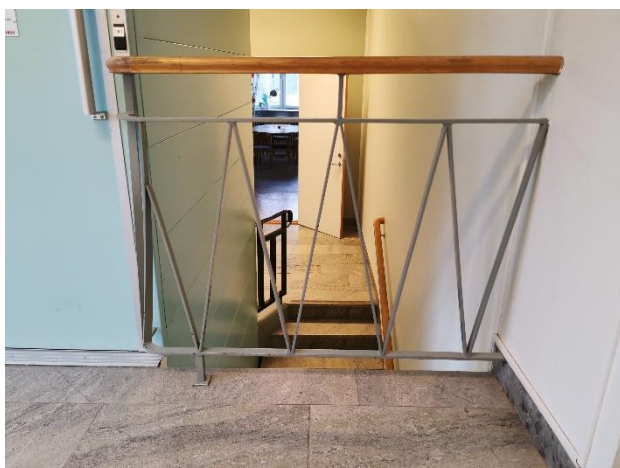
Korridorer, trappor och fönsterbänkar är belagda med marmor i en grågrön nyans. En genomgående hiss är installerad mellan trappspannen.

Radiatorer är i originalsckick.

Dörrpartier och det inre partiet i vindfånget är i ädelträ.

Tidstypisk originaldetalj är räcket i plattjärn på översta plan. Flera rum har också väggfast skåpsinredning i original.

En fullt utrustad sal för träslöjd är belägen i souterrängplan mot väster.

Hus 1 rymmer även en förskola som är i drift.

Idrottshallen (Hus 2) består av två sammanfogade volymer. En högre del klädd i gul stående lockpanel och en lägre del med liggande fjällpanel målat i falurött. Taket på den högre volymen förefaller platt men kan också vara låglutande eller med invändig avvattning. Den lägre delen har ett låglutande tak med lägsta punkt mot entrédörrarna.

Den högre delen som innehåller själva idrottshallen har högt sittande kvadratiska fönster men också ett fyrdelat lågt sittande på var långsida. Den lägre volymen som rymmer omklädningsrum har smala liggande fönster.

Byggnaden är mycket tidstypisk och förefaller vara i originalskick även om en del detaljer är utbytta.

Interiört är gavelväggar och tak klätt med träpanel, långsidor är klädda med vitmålat skivmaterial och golvet har en klassisk idrottshallsmatta med färgmarkeringar för olika bollsporter. Mattan skick är slitet.

Matsalen (Hus 3) är uppförd i samma stil och med samma omsorg för detaljer som huvudbyggnaden. Även denna byggnad förefaller välhållen, takbeklädnaden är dock äldre än på Hus 1.

Takfot med synliga taktassar och tegeldetaljer.

Fönstren är även här utbytta och har utsida av aluminium.

Matsalen är rymlig med generös takhöjd och golv klätt med linoleumplattor i grön nyans. Rummet har ett fint ljusinsläpp i tre väderstreck.

Köket har ett tidstypiskt golv i klinker lagt som rutmönster i vitt och brunrött. Originaldörrar i trä.

På övervåningen finns ett klassrum för hemkunskap, även det i originalskick.

3 SAMMANFATTNING

De båda tegelbyggnaderna är drygt 70 år gamla med många originaldetaljer bevarade. Byggt i en tid då valen av material gjordes för att hålla under många decenium.

Lokalerna går bra att fortsätta använda så som de görs idag. När ytskikt byts ut kan nya med fördel väljas i samklang med de befintliga.

Interiöra originaldetaljer är värdefulla för byggnadernas helhetsintryck och historia. Då de håller hög kvalitet kan de vid behov i stor utsträckning renoveras och livslängden förlängas.

Vid större ombyggnader, som tex till bostäder, kommer stora delar av interiören att förändras men marmorgolv, räcken, fönsterbräden, vissa glaspartier samt fönster kan om möjligt sparas. Den nya interiören kan också formges med materialval som harmoniserar med byggnadernas ursprung.

Exteriört bör tegelfasaderna bibehållas då de i stort är i mycket bra skick. Eventuella frostsprängningar och andra skador går bra att laga i med nytt eller återanvänt tegel.

Idrottshallen som är ca 50 år gammal har också många originaldetaljer. En del slitage finns både exteriört och interiört som bör åtgärdas. Vid renovering, ombyggnad eller tillbyggnad ska val göras utifrån byggnadens funktion. Dock finns ett värde i att även här välja kulörer och material i samklang med det befintliga, träpanelen är exempel på ett ytskikt som ger en stark identitet åt interiören.

De tre byggnaderna och skolgården utgör tillsammans en kulturhistoria med tydliga och väl bevarade byggnadsstilar som berättar om bygdens historia under andra delen av 1900-talet. Ur det perspektivet är det värdefullt att byggnadernas volymer och exteriörer hålls intakt.